

Poissaoloihin puuttumisen käytänteet koulussa

Tiia Thil

Yhteisessä koulussa –hankekoordinaattori

Jyväskylä, Hankasalmi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi,
Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Muurame, Toivakka, Uurainen

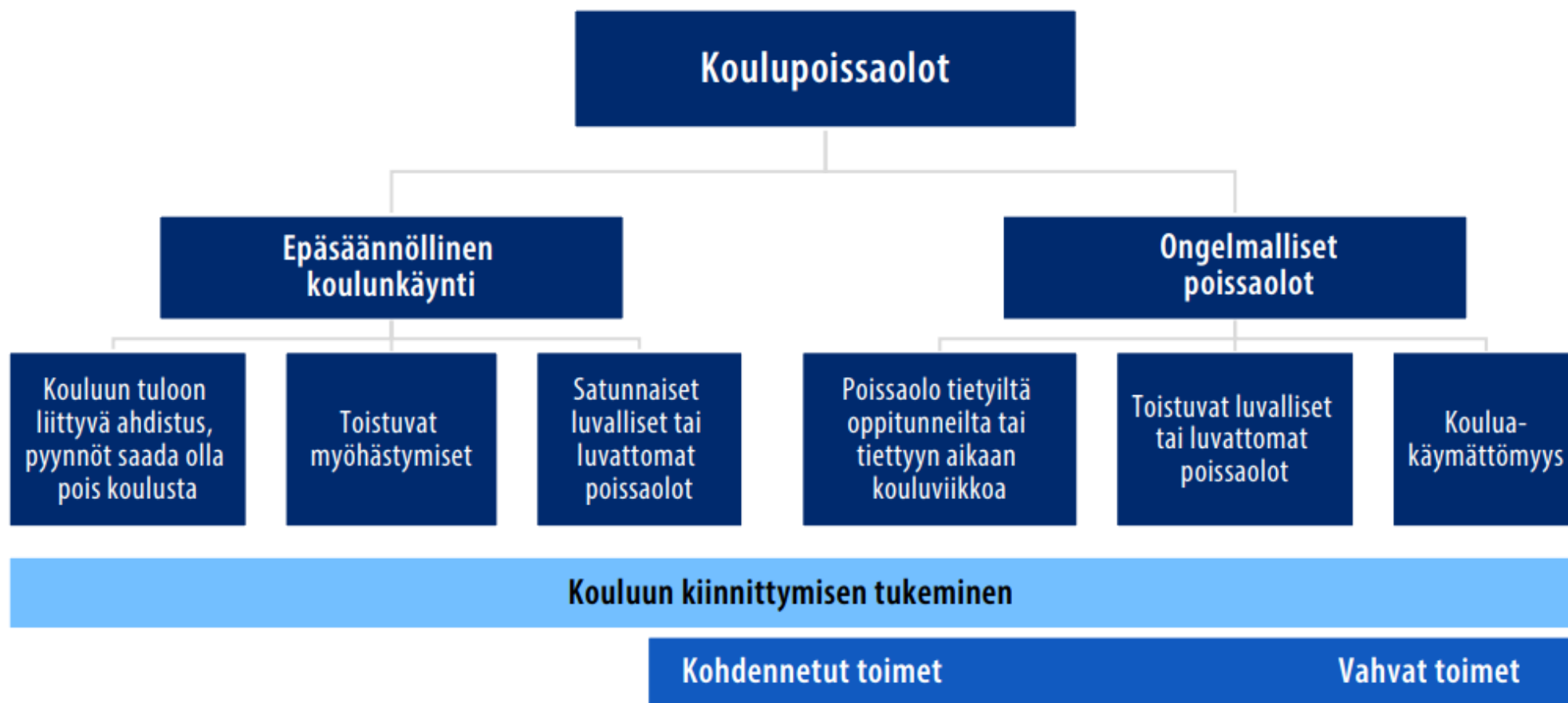
Toimintamallinen tavoite

- Oppiminen
- Hyvinvointi
- Sosiaalinen kehitys
- Syrjäytymisen ja koulupudokkuuden ehkäiseminen
 - Esim. mielenterveysongelmat, päihteet, rikollisuus

Vastuut ja velvoitteet

- Opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja sekä seurata ja puuttua niihin suunnitelmallisesti. Opetuksen järjestäjän tulee ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. (Perusopetuslaki 26 §)
- Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. (Oppivelvollisuuslaki 2 §)
- Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden. (Oppivelvollisuuslaki 9 §)

Lähde: Yhteisellä koulutiellä –käsikirja Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2023:27 [Yhteisellä koulutiellä : Käsikirja perusopetuksen oppilaiden läsnäolon tukemiseen ja poissaolojen vähentämiseen - Valto \(valtioneuvosto.fi\)](#)

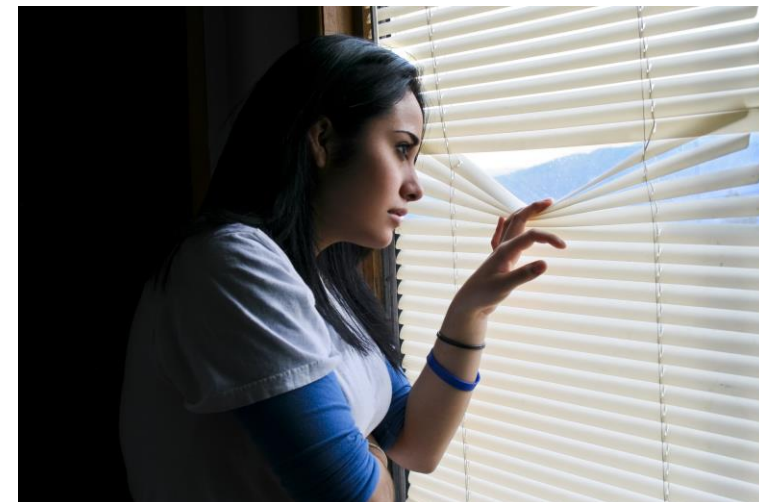
Huoltajan rooli poissaolojen selvittämisessä

- Ilmoita äkillisestä poissaolosta opettajalle/luokanvalvojalle mahdollisimman pian Wilman kautta.
- **Selvitä poissaolot Wilmassa.**
- Pyydä opettajalta/rehtorilta lupa ennalta tiedossa oleviin poissaoloihin.
 - Poissaolon **anominen** etukäteen.
- **Älä** kuittaa poissaoloa luvalliseksi, jos kyseessä on luvaton poissaolo.
- Muista, että on oppilaan etu käydä koulussa, saada opetusta ja olla vertaistensa kanssa.

Koulunkäynnin ongelmia ennakoivat merkit

- Haluttomuus tai vaikeus lähteä kouluun
- Myöhästely
- Luvattomat poissaolot
- Poissaoloja erityisesti sellaisina päivinä, jolloin on koe, esitelmä tai tietyn aineen oppitunti
- Vaikeus palata kouluun loman tai sairauden jälkeen
- Haasteet vertaisten tai henkilöstön kanssa
- Väkivallan kohteeksi joutuminen
- Lisääntyneet psykosomaattiset oireet mm. päänsärky, vatsakipu
- Lisääntyneet käynnit kouluterveydenhoitajan luona
- Jatkuva yhteydenpito kotiin koulupäivän aikana

Lähde: [Kouluakäymättömät oppilaat. Pieni opas koulunkäynnin tueksi.](#)

Poissaolot prosentteina ja tunteina LUKUVUODESSA Jyväskylässä

10% poissaolo on tutkitusti hyvinvoinnin ja oppimisen riskitekijä.

LUOKKA-ASTE	5% POISSAOLO	10% POISSAOLO	15% POISSAOLO	20% POISSAOLO
1.-2.lk	38 h	76 h	114 h	152 h
3.lk	42 h	84 h	125 h	167 h
4.lk	46 h	91 h	137 h	182 h
5.-6.lk	48 h	95 h	143 h	190 h
7.-9.lk	57 h	114 h	171 h	228 h

Poissaolot prosentteina ja tunteina LUKUKAUDESSA Jyväskylässä

10% poissaolo on tutkitusti hyvinvoinnin ja oppimisen riskitekijä.

LUOKKA-ASTE	5% POISSAOLO	10% POISSAOLO	15% POISSAOLO	20% POISSAOLO
1.-2.lk	19 h	38 h	57 h	76 h
3.lk	21 h	42 h	63 h	84 h
4.lk	23 h	46 h	68 h	91 h
5.-6.lk	24 h	48 h	71 h	95 h
7.-9.lk	29 h	57 h	86 h	114 h

Ennaltaehkäisevä toiminta

- **Oppilaiden hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukeva toiminta**
- Tunne-, turva- ja vuorovaikutustaidot
- Koulun kiinnittymisen tukeminen ja läsnäolon vahvistaminen
- Vertaissuhteiden vuorovaikutuksen tukeminen, ryhmäytyminen sekä yksinäisyyden ehkäisy
- Turvallisen oppimisympäristön luominen
- Vuorovaikutteinen yhteistyö kodin ja koulun välillä

Varhainen puuttuminen (5%)

- Tavoitteena on tukea oppilaan koulunkäyntiä, oppimista ja hyvinvointia.
- Keskustelu oppilaan kanssa ja soitto huoltajalle.
- Yhteistyö erityisopettajan ja opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisten kanssa
- Luvattomiin ja selvittämättömiin poissaoloihin puututaan välittömästi.

”Opettaja on ollut yhteydessä kahteen kertaan lapseni poissaoloihin liittyen tietyn tuntimäärään täytyttyä. Tässä kohtaa on kysytty, onko vanhemmilla ollut huolta koulunkäynnistä ja koska ei ole ollut eikä opettajallakaan ole ollut huolta, on yhdessä päädytty siihen, ettei tukitoimia tarvita. Tämä on ollut mielestäni hyvä toimintatapa, koska jos olisin havainnut tuen tarvetta, siitä olisi helppo ollut kertoa opettajalle ja tukitoimet olisivat alkaneet oikea-aikaisesti.”

Kohdennetut toimet (10-15%)

- Opettaja pyytää tarvittaessa huoltajalta luvan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen ja/tai yksilökohtaisen opiskeluhuollon tukeen.
- Opettaja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän, jos se nähdään tarpeelliseksi oppilaan **koulunkäynnin tai hyvinvoinnin kannalta**.
- Palaverissa selvitetään poissaolojen **taustalla olevia syitä**, tarkistetaan pedagogisen tuen taso ja sovitaan tavoitteet sekä **koulun ja kodin tukitoimet**.

Vahvat toimet (20%)

- Vahvistetaan oppilaan yksilökohtaista tukea.
- Tarvittaessa konsultoidaan ja kutsutaan palaveriin koulun ulkopuolisia toimijoita.
- Opettaja tekee **tarvittaessa**
 - 1) sosiaalihuoltolain mukaisen yhteydenoton tuen tarpeen arvioimiseksi
 - tai 2) lastensuojeluilmoituksen.
 - Huoli lapsen terveydestä, hyvinvoinnista, kasvusta ja kehityksestä, koulunkäynnistä
 - Arvioidaan yksilöllisesti

Mitä voin huoltajana tehdä?

- Ole yhteydessä kouluun mahdollisimman pian.
- Tue lapsen/nuoren koulunkäyntiä.
 - Läksyt, kokeet, arkirytmi ja –rutiinit
- Puhu myönteiseen sävyyn koulusta ja rohkaise lasta.
- Pyri selvittämään, mikä kouluun menemistä vaikeuttaa.
- **Ole läsnä, kysele kuulumisia ja kuuntele.**
- Mikäli poissaolot jatkuvat, pyydä, että koulussa järjestetään palaveri.
- **Säilytä toiveikkuus.**

Tiia Thil
Yhteisessä koulussa -hankekoordinaattori
Jyväskylän kaupunki
Kasvun ja oppimisen asiantuntijatiimi
p. 050 564 3052
tiia.thil@jyvaskyla.fi

Jokainen
koulupäivä
#on
tärkeä